

# РЕШЕНИЕ

№ 1400

гр. София, 11.03.2024 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Г СЪСТАВ**, в публично заседание на двадесет и първи февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Татяна Димитрова

Членове: Румяна М. Найденова  
Гюлсевер Сали

при участието на секретаря Алина К. Тодорова  
като разгледа докладваното от Татяна Димитрова Въззивно гражданско дело  
№ 20221100507997 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Със съдебно решение № 20027319 от 05.04.2022 год., постановено по гр.д.№72998 по описа за 2019 год. на СРС, I ГО, 46 състав, е отхвърлен предявения от В. С. Ц., ЕГН \*\*\*\*\*, с адрес: гр. София, ж.к. \*\*\*\*\*, чрез процесуалния си представител адв. Г.М. от САК иск с правно основание чл.227, ал.1, б. „в“ ЗЗД за отмяна на договор за дарение, сключен с ответника К. А. Н., ЕГН \*\*\*\*\*, с адрес: гр. София, ул. \*\*\*\*\*, чрез процесуалния си представител адв. В.К. със съдебен адрес: гр. Пловдив, ул. „\*\*\*\*\*, офис 2, обективиран в Нотариален акт №9, том I, рег. №541, дело №5 от 26.01.2017 год., вписан в Служба по вписванията с вх. № 2991, акт 180, том V, дело 1835 от 26.01.2017 год. на нотариус Г. Гев с район на действие СРС, вписан под №637 на НК в частта, с която В. С. Ц. дарява на К. А. Н. 2,5/1985 идеални части от собствената си идеална част от следния недвижим имот, целият представляващ Поземлен имот с площ от 1985 кв.м., находящ се в гр. София, СО – район „Студентски“, който имот съгласно действащия план за регулация, одобрен със Заповед № РД-50-91 от 13.10.2005 год. представлява имот с планоснимачен номер №3217 от квартал 180 по плана на гр. София, местност „Студентски град“, при граници: поземлен имот II – за учебен корпус, поземлен имот III – за учебен корпус, улица. В. С. Ц. е осъден на основание чл.78,ал.3 ГПК да заплати сума в размер на 500 лева на К. А. Н., представляваща направени съдебно – деловодни разноски.

В срока по чл.259 от ГПК въззивна жалба срещу решението е подадена от ищеца. Счита, че съдебното решение е противоречиво и необосновано съдът стига до крайния извод, че трайна нужда от парични средства не е налице. Поддържа заявеното с исковата молба, че ищецът е поставен в затруднено материално положение, което възпрепятства посрещането и на допълнителните разходи за лечение, които твърди да му се налагат във връзка с операцията, която трябва да премине, като за да акцентира върху сложността на положението си представя доказателства и за задълженията си към институции и телефонни

оператори. Твърди, че с отговора на исковата молба ответника – въззиваем не е въвеждал възражения, които да оспорят трайната нужда на въззивника, че същият не може да се издържа сам и че няма достатъчно доходи. Оспорва твърдението за квазисимулативен характер на производството. Моли съда да отмени първоинстанционното решение, като постанови ново, с което исковата претенция на ищцата да бъде уважена изцяло. Претендира направени разноски.

В установения от закона срок по чл.263 от ГПК ответникът представя отговор срещу депозираната въззивна жалба. Твърди, че въззивната жалба е неоснователна и и бланкетна, представляваща сбит вариант на исковата молба. Счита първоинстанционното решение за правилно относно изводите за недоказаност наличие на фактическия състав на чл.227, ал.1,б. „в“ ЗЗД, респ. за липса на основание процесното дарение да бъде отменено. Поддържа заявеното в отговора на исковата молба, че и преди извършване на дарението ищецът е бил наясно със затрудненото си материално положение и прекъснатите здравноосигурителни права, на които основава невъзможността си да се издържа. Поддържа възражението, че лице, което е в затруднено материално положение няма, след узнаване за влошаването на здравословното му състояние, да се разпорежда безвъзмездно със свои имущества. Моли съда да остави въззивната жалба без уважение, а първоинстанционното определение да потвърди като правилно и законосъобразно. Претендира и разноски.

Воззивната жалба и отговорът на въззивната жалба са процесуално допустими допустима, като подадени от легитимирано лице, в законоустановения срок и срещу акт, който подлежи на обжалване.

Съгласно чл. 269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, по допустимостта му – в обжалваната част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата, освен когато следи за приложението на императивна материалноправна норма.

Производството е образувано по искова молба на В. С. Ц., ЕГН \*\*\*\*\*, с адрес: гр. София, ж.к. \*\*\*\*\* срещу К. А. Н., ЕГН \*\*\*\*\*, с адрес: гр. София, ул. \*\*\*\*\*, с която се иска да бъде отменен договор за дарение, обективиран в Нотариален акт № 9, том I, дело № 5, рег. №541 от 26.01.2017 г. на Нотариус Г. Гев, с район на действие - Софийски районен съд, вписан в регистъра на Нотариалната камара под № 637, който нотариален акт е вписан в Служба по вписванията с вх. №2991 от 26.01.2017 г., акт 180, том V, дело 1835, в частта в която В. С. Ц. дарява на К. А. Н. 2,5/1985 идеални части от собствената си идеална част от следния недвижим имот, целият представляващ - Поземлен имот, целият с площ 1985 кв. м., находящ се в гр. София, СО — район „Студентски“, който имот съгласно действащия план за регулация, одобрен с Решение № 92 по Протокол № 23 от 19.03.2001 г. на СОС и Заповед № РД -50-91 от 13.10.2005 г. представлява имот с планоснимачен № 3217 от квартал 180 по плана на гр. София, местност „Студентски град“, при граници: поземлен имот II - за учебен корпус, поземлен имот I. - за учебен корпус, улица.

Ищецът сочи, че на 26.01.2017 г. е дарил на К. А. Н. и на Л.А.Г. 5/1985 идеални части от собствената си идеална част от гореописания недвижим имот.

Ищецът сочи, че: е с прекъснати здравноосигурително права, тъй като повече от 6 години не е заплащал здравноосигурителни вноски; има наличие на левостранна ингвинална херния и е необходимо оперативно лечение; той не разполага с достатъчно средства, за да плати разходите за операцията, последващото лечение и рехабилитация; работи на трудово правоотношение с „У.“ ООД с месечно брутно трудово възнаграждение в размер на 570 лева, а след направените удържки за сметка на работника трудовото възнаграждение е в размер на 442,30 лева; има финансови задължения към „Теленор България“ ЕАД \*\*\*\*\* за обща сума в размер на 613, 81, установени със влязла в сила заповед за изпълнение и задължения към „Топлофикация София“ ЕАД, ЕИК \*\*\*\*\* в общ размер на 4292,02 лева, за които е постигнал споразумение за разсрочено плащане.

С Нотариална покана с рег. № 4980, том 2, акт 4 на Нотариус М.Т., с район на действие Софийски районен съд, рег. № 334 на НК, връчена на 19.07.2019 г. на С.А. Г. - живуща на адреса, със задължение да я предаде на адресата - К. А. Н., ищецът го е уведомил, че има сериозни здравословни проблеми и е необходимо да му се направи спешна операция. Твърди се, че ответникът не е се свързал с ищеца и не е предприел действия, за

да му помогне.

Твърди се, че ищецът има нужда не само от средства за заплащане на операция, а и за ежедневна издръжка, тъй като не може да посреща ежедневните си разходи за храна, облекло, заплащане на битови услуги - вода, парно и ток.

С исковата молба се отправя и покана до ответника за заплащане на издръжка в размер на 1000 лева на месец.

В срока по чл. 131 от ГПК е постъпил писмен отговор, с който се оспорва иска като неоснователен, недоказан и предявен извън давностния срок по чл. 227 ал. 3 от ЗЗД.

Твърди се, че ищецът е бил с прекъснати здравноосигурителни права около 2 години преди датата на извършване на дарението, чиято отмяна се иска и няма правна и житейска логика едно лице с прекъснати здравноосигурителни права, на което да му е известно, че следва при нужда да заплаща всяка медицинска грижа или манипулация, която би му се наложила, да се лишава безвъзмездно от имущество, което би покрило такива разходи.

Поддържа се, че здравословните проблеми на ищеца датират от 2018 г., което прави иска предявен след срока по чл. 227 ал. 3 ЗЗД и се прави възражение за изтекла давност.

Твърди се, че и опитът на ищеца да докаже нужда от издръжка, обосновавайки я, от една страна с влошено здравословно състояние, и от друга с многобройните задължения, представлява злоупотреба с право, като се сочи, че ищецът съзнателно е отстъпил безвъзмездно собствеността върху част от свой имот, със знанието, че има значителни публично и частно правни задължения, които умишлено не е заплащал своевременно.

Навеждат се доводи за неоснователност на претенцията, доколкото ищецът притежава идеални части процесния имот, би могъл да се разпорежи с тях възмездно и да си осигури необходимите му средства, или да реализира доход от този имот.

Обжалваното съдебно решение е валидно и допустимо в обжалваната част, а по отношение на неговата правилност, съдът намира следното:

За да възникне потестативно право за отмяна на дарение поради отказ на надареното лице да доставя на дарителя издръжка, от която се нуждае, е необходимо да бъдат осъществени следните материални предпоставки (юридически факти): 1) пораждање на нужда от дарителя за издръжка, която трябва да е трайна, постоянна - съобразно нормалния социален и жизнен статус на дарителя (доходи, здравословно състояние, невъзможност с получаваните от него доходи да покрива ежемесечните разходи – за жилище, храна, ток, отопление, медицинско обслужване, лекарства и пр.); 2) покана от дарителя към надарения за даване на издръжка в парично изражение (с оглед на конкретните нужди на дарения обаче издръжката би могла да се предоставя и в натура), като и исковата молба може да представлява покана за заплащане на необходимата издръжка и 3) отказ от дарения да дава издръжка на дарителя (изричен или мълчалив), макар и дареният да има възможност сам да осигури своята и тази на своето семейство издръжка. В ТР № 1 от 21.10.2013 г. по т. д. № 1/2013 г. на ОСГК на ВКС е прието, че право на отмяна на дарението следва да се признае на дарителя само тогава, когато дареният отказва да даде поисканата от него издръжка, от която той трайно се нуждае и за което дареният има материална възможност, освен в случаите, при които поради липса на достатъчно средства при даването на издръжка на дарителя, той би поставил себе си и лицата, които е длъжен да издържа по закон, в по-лошо положение от това на дарителя.

Фактическият състав на чл. 227, ал. 1, б. "в" ЗЗД изисква наличието на три групи обстоятелства - изпадане на дарителя в нужда, отправено искане до дареното лице и отказ на последното да даде исканата издръжка.

Първият елемент от същия, е дарителят да е изпаднал в нужда и да няма средства за своето съществуване. Същественото за този елемент от фактическия състав е, че нуждата не следва да бъде инцидентна, а трябва да има траен характер. В закона липсва легална дефиниция на понятието "трайна нужда" като правна категория, но съдебната теория и критериите на практиката приемат, че "трайната нужда" е налице, когато дарителят не е в състояние сам да се издържа от притежаваните от него средства и имущества. Трайната нужда следва да бъде преценявана във всеки конкретен случай с оглед личността на дарителя, неговите конкретни битови и здравословни нужди (например нуждата от

болногледач (придружител), ако той не може да се обслужва сам; специална храна, с оглед специфично заболяване), при една средна мяра с оглед на социалната среда на дарителя и условията на икономическия живот в страната. Следователно преценката се прави въз основа на конкретното здравословно и материално състояние на дарителя, като се отчитат всичките му доходи (от заплати, пенсия, добавки, други възнаграждения, получени суми от продажби, реализирани печалби, спестявания и др. и реалната възможност, с оглед състоянието на пазара, да реализира допълнителни доходи (от отдаване под наем или аренда на недвижими имоти, или тяхната продажба, цената на друго имущество и т. н.), които се съотнасят към размера на конкретно необходимите разходи за покриване нуждите му от жилище, храна, ток, отопление, медицинско обслужване, лекарства и др. Поради това съдът е длъжен да определи точната сума, с която ищецът разполага или може да ползва за съответните месеци, както и конкретната сума, която е необходима на същия за покриване на специфичните му нужди, тъй като само при тяхната съпоставка е възможно да се достигне до извода дали дарителят е имал необходимост от издръжка през релевантния за спора период. Именно затова следва да се установи какъв е размера на средномесечната издръжка на едно лице за процесния период според статистиката, като съобрази от какви пера тя е формирана и да я съотнесе към специфичните нужди на дарителя и прецени кои от сумите могат да отпаднат или да бъдат коригирани – повишени или намалени, трябва ли да се прибавят нови пера, включително за лечение с оглед конкретното здравословно състояние на дарителя.

Отмяната на извършено дарение е изключителна мярка, която се допуска от закона само ако непризнателността е приела драстична форма.

В случая по делото е представен болничен лист с дата 25.06.2019 год., с който се доказва, че ищецът страда от твърдяното в исковата молба заболяване. Не става ясно, обаче, относно характера, интензитета и в напреднал етап ли е заболяването и необходимото лечение и лекарства във връзка със заболяването. Не са представени по делото документи, от които да се установят вида на операцията, начина на извършването ѝ, лекарствата и средствата, необходими за възстановителния период, продължителността на последния, разходите, които би направил ищеца при предприетото лечение. Не са налице никакви данни по делото относно паричните, стойностните параметри на операцията и възстановителното лечение, които ищецът твърди, че трябва да премине за да се прецени неговата нужда от средства.

Нещо повече, видно от справката за отдалечен достъп от Служба по вписванията – гр. София, ищецът и след нотариалната покана от 19.07.2019 год. е извършвал разпореждания с негови имоти, включително и недвижимия имот, предмет на процесния нотариален акт, които са с безвъзмезден характер, например направеното дарение на К. Г.С. от 18.12.2019 год., което е и два дни след предявяване на исковата молба. Безвъзмездното разпореждане, както правилно е отбелязал първоинстанционния съд, не съответства на твърденията за трайна нужда от парични средства, тъй като лице, на което са му необходими средства би прибегнало до възмездно прехвърляне за да получи някакви парични постъпления. Действително, по делото са установени единствено доходите на ищеца от сключения трудов договор от 23.08.2018 год., които възлизат в размер на 570 лева, което, предвид на извършваните дарения, не успява да установи по несъмнен начин, че лицето е в невъзможност да се издържа само.

Съпоставката между доходите и имущественото състояние на дарителя с имущественото състояние на надарения - ответник, съгласно събраните по делото доказателства, не сочи на затруднение на дарителя да посрещне разходите си. Здравословно състояние на ищеца не може да бъде основание за отмяна на дарението, тъй като не е довело до изпадането му в трайна нужда и неоснователен отказ на надарения да предостави исканата издръжка. Дори доходите на ответника да му позволяват да предостави исканата издръжка, без да постави себе си и в по - неблагоприятно положение от това на дарителя, идеята на законодателя не е да се дава такава издръжка неоснователно. Предвид изложените съображения, настоящият състав приема, че по делото не се доказва изпадане в трайна нужда на дарителя – по делото не се установи безспорно, че същият няма материални възможности да покрива битовите си нужди и потребности, респ. да срещне извънредните разходи във връзка със здравословното му състояние и твърдяната операция, а това е

основен елемент от фактическия състав за отмяна на дарението.

Наличието на покана се доказва с всички доказателствени средства, като в тежест на ищеца е да установи, че е отправил покана и че същата е достигнала до знанието на ответника. Формата на поканата е без значение, като същата може да бъде както устна, така и писмена. Тя, също така, може да касае цялостно подпомагане на издръжката на дарителя или само отделни негови нужди (за плащане на консумативи, за закупуване на лекарства). Според преобладаващата съдебна практика обаче, предявеният иск с правно основание чл. 227, ал. 1, б. "в" ЗЗД съдържа искане за издръжка от дарения, което следва да се вземе предвид съобразно изискванията на чл. 188, ал. 3 ГПК (отм.); , респективно чл. 235, ал. 3 от действащия ГПК. В случая до надарения е изпратена нотариална покана от 19.07. 2019 год. с рег. №4980, том 2, акт 4 на нотариус М.Т. с №334 на НК. В случая поканата е не е получена лично от ответника, а от С.А. Г. със задължението да му я предаде, както е отбелязано на гърба на нотариалната покана. На основание чл.46,ал.1 вр. ал.4 ГПК при невъзможност да се връчи лично на адресата, то се връчва на друго лице, съгласно да го получи, в който случай с получаването на съобщението от другото лице се смята, че връчването е извършено лично на адресата.

Третият елемент на фактическия състав на иска по чл. 227, ал. 1, б. "в" ЗЗД е дареният да е отказал да дава поисканата от него издръжка. За да е налице отказ от даване на поисканата издръжка не е необходимо същият да е изричен и категоричен. Отказът може да се изразява и в бездействието на дарения, който заявява, че ще предостави средства, но не ги предоставя. Отказът в случая се изразява в липсата на каквато и да е заинтересованост от страна на надарения, тъй като изобщо не установява контакт с дарителя във връзка с поисканата издръжка и изразената нужда от дарителя.

Въззивният съд намира, че въпреки доказването на последните два елемента от фактическия състав за отмяна на дарението, доколкото ищецът не успява в условията на пълно и главно доказване да установи нуждата от парични средства за осигуряване на издръжката си, както и нейният траен характер, претенцията му е неоснователна, респ. въззивната жалба следва да се остави без уважение като неоснователна.

С оглед изхода на делото, на въззивника разноски не се следват и не се присъждат.

Въззиваемият е претендирал разноски, като не е представил списък за разноски по чл.80 ГПК, което препятства единствено възможността му да обжалва решението в частта за разноските, но от неизпълнение на задължението за представяне на списъка не следва, че не му се дължат направените в делото разноски. В случая възнаграждението се определя съобразно материалния интерес и попада в разпоредбата на чл.7,ал.2, т.1 от Наредба №1 от 09.07.2004 год. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, съгласно която при интерес до 1 000 лева, възнаграждението е в размер на 400 лева.

По изложените мотиви и на основание чл. 271 ал. 1 ГПК, Софийски градски съд

## РЕШИ:

**ПОТВЪРЖДАВА** № 20027319 от 05.04.2022 год., постановено по гр.д.№72998 по описа за 2019 год. на СРС, I ГО, 46 състав, е отхвърлен предявения от В. С. Ц., ЕГН \*\*\*\*\*, с адрес: гр. София, ж.к. \*\*\*\*\*, чрез процесуалния си представител адв. Г.М. от САК иск с правно основание чл.227, ал.1, б. „в“ ЗЗД за отмяна на договор за дарение, сключен с ответника К. А. Н., ЕГН \*\*\*\*\*, с адрес: гр. София, ул. \*\*\*\*\*, чрез процесуалния си представител адв. В.К. със съдебен адрес: гр. Пловдив, ул. „\*\*\*\*“, офис 2, обективиран в Нотариален акт №9, том I, рег. №541, дело №5 от 26.01.2017 год., вписан в Служба по вписванията с вх. № 2991, акт 180, том V, дело 1835 от 26.01.2017 год. на нотариус Г. Гев с район на действие СРС, вписан под №637 на НК в частта, с която В. С. Ц. дарява на К. А. Н. 2,5/1985 идеални части от собствената си идеална част от следния недвижим имот, целият представляващ Поземлен имот с площ от 1985 кв.м., находящ се в гр. София, СО – район „Студентски“, който имот съгласно действащия план за регулация, одобрен със Заповед № РД-50-91 от 13.10.2005 год. представлява имот с планоснимачен номер №3217 от квартал 180 по плана на гр. София, местност „Студентски град“, при

граница: поземлен имот II – за учебен корпус, поземлен имот III – за учебен корпус, улица.

**ОСЪЖДА** В. С. Ц., ЕГН \*\*\*\*\*, с адрес: гр. София, ж.к. \*\*\*\*\*, чрез процесуалния си представител адв. Г.М. от САК, да заплати на К. А. Н., ЕГН \*\*\*\*\*, с адрес: гр. София, ул. \*\*\*\*\*, чрез процесуалния си представител адв. В.К. със съдебен адрес: гр. Пловдив, ул. „\*\*\*\*“, офис 2 сумата от 400 лева адвокатско възнаграждение пред въззивната инстанция.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване.

**Председател:** \_\_\_\_\_

**Членове:**

1. \_\_\_\_\_

2. \_\_\_\_\_